

Kongsberg Teknologipark AS
Postboks 1001
3601 KONGSBERG

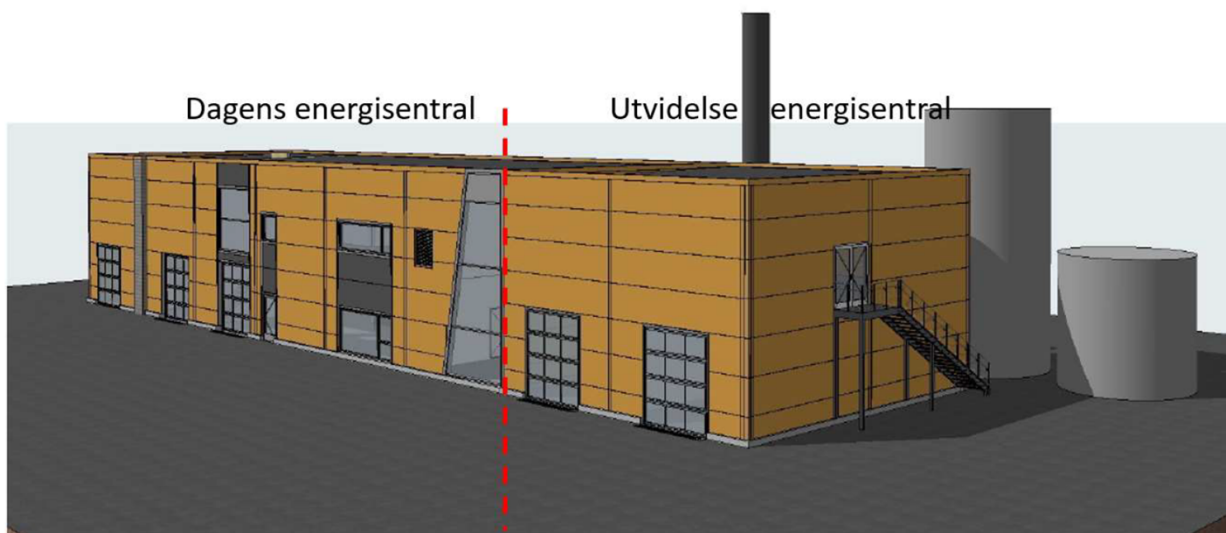
Vår dato: 19.06.2023

Vår ref.: 200801476-39 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Kongsberg Teknologipark AS - Oversendelse av revidert fjernvarmekonsesjon - utvidelse av Arsenalet varmesentral og nytt hovedrørnett

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag meddelt Kongsberg Teknologipark AS (KTP) revidert konsesjon for deres fjernvarmeanlegg i Kongsberg næringspark i Kongsberg kommune, Viken fylke. Tillatelsen medfører utvidelse av Arsenalet varmesentral med installasjon av to nye varmpumper, hver med installert effekt 1,3 MW, etablering av to utvendige akkumulatortanker og nytt hovedrørnett innenfor det tidligere konsesjonsgitte området. Den konsesjonsgitte endringen av Arsenalet varmesentral er illustrert på figuren under.

Figur – konsesjonsgitte bygningsmessige endringer av Arsenalet varmesentral

NVEs behandling av saken

KTP søkte om revidert konsesjon i brev av 09.02.2023. Søknaden om ble sendt på høring av NVE i brev av 24.02.2023, med frist for merknader satt til 16.04.2023. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Kongsberg kommune, Statsforvalteren i Oslo og Viken og Viken fylkeskommune fikk saken på høring. I tillegg påla NVE Kongsberg Teknologipark AS å videresende høringsbrevet til berørte grunneiere, rettighetshavere og eventuelt andre instanser som burde kjenne til saken. På forespørsel fikk Statsforvalteren i Oslo og Viken utsatt høringsfrist til 24.04.2023.

Innkomne merknader

Kongsberg kommune skriver i brev av 14.04.2023 at de er positive til at det omsøkte prosjektet medfører reduksjon i antall dager med naturgassforbrenning og reduksjon i fossilandelen fra fjernvarmeanlegget. Kommunen anbefaler imidlertid KTP å gå lenger i sin søknad, ved kutte utslipp fra fossile kilder i fjernvarmeanlegget fullstendig. Eksempelvis ved å erstatte gasskjelene med solfangere. De mener at en slik investering vil være i tråd med KTPs mål om å drifte med lave energikostnader og reduserte spisslastkostnader, samtidig som det bidrar til reduserte direkteutslipp i Kongsberg kommunens geografiske område. Kommunen påpeker at det er store takflater på Arsenalet varmesentral, som har stort potensiale for å utvinne fornybar energi.

Kommunen skriver at det innenfor den aktuelle eiendommen er en salamanderdam regulert som naturvernområde, og at tilgrensende grønnstruktur er regulert til parkbelte for å ivareta storsalamanderens *Triturus triturus* (NT) terrestriske leveområde. KTP har gjort betydelige tiltak for å tilrettelegge for artens overlevelse i dammen. I søknadens beskrivelse av miljøpåvirkninger savner kommunen at det nevnes hvordan det skal sikres at salamanderdammen sikres mot forringelse under eksempelvis massehåndtering.

KTP har kommentert innkomne merknader fra Kongsberg kommune i brev av 12.05.2023.

Som svar på innspill tilknyttet anleggets fornybarandel opplyser KTP at det meste av varmebehovet i fjernvarmeanlegget vil dekkes av varmepumpene. Disse bruker overskuddsvarme fra kjøleproduksjon eller varme fra energibrønner som energikilde. KTP har fremlagt varighetsdiagram av fordelingen mellom varmepumpe og spisslast. Bilde viser en dekningsgrad på 97,5%.

KTP opplyser at spisslasten i anlegget benyttes når varmepumpekapasiteten ikke er stor nok. Denne er el- og gassbasert. KTP opplyser at den oppgitte dekningsgraden i anlegget er for et fullt utbygget anlegg, dvs. 10–15 år frem i tid. I perioden før dette vil det brukes mindre spisslast i form av gass enn det som er oppgitt over. Videre mener KTP at når behovet en gang i fremtiden gjør at gass- eller elkjeler må dekke mer spisslast, vil det være mulig å kjøpe lavkarbon energigasser, som biogass. De mener derfor at det ikke er sikkert at det blir fossil forbrenning av gass på Arsenalet.

Når det gjelder kommunens ønske om installasjon av solfangere mener KTP at dette kan være en god varmekilde. De største ulempene med et solfangeranlegg er ifølge KTP høye og uforutsigbare investeringskostnader, samt at energiproduksjon normalt er i motfase med energibehovet (sola skinner sterkest på sommeren) i anlegget. Solfangere er derfor godt egnet til svømmehaller eller andre bygg med høyt tappevannsforbruk som er i drift på sommerstid. På Arsenalet trenger de spisslast på den kaldeste delen av vinteren fra desember til februar, og da skinner sola svakest og over en kort tidsperiode. På dette grunnlag vurderer de solfangere som uaktuelt for dette prosjektet, og påpeker at den omsøkte løsningen gir energiproduksjon med svært lite fossilandel (97,5% dekningsgrad på varmepumpe).

Når det gjelder kommunens innspill tilknyttet salamanderdammen, opplyser KTP at denne ikke vil berøres av fjernvarmeanlegget. Etablering av energibrønner vil være i parkeringsarealer utenfor B830 og mot grøntarealer i vei fra B830 mot energisentralen i B835. De opplyser at alle masser som graves opp i forbindelse med etablering av energibrønner skal gjenbrukes på plassen. Boreslam fra boring av brønner deponeres på godkjent plass og vil ikke berøre Salamanderdammen.

NVEs vurdering

NVE kan ikke slutte seg til KTPs vurdering av at termiske solfangeranlegg medfører uforutsigbare investeringskostnader. Dette er etter vår vurdering kjent teknologi som blant annet er installert i stor skala i Akershus Energi Varme AS sitt fjernvarmeanlegg på Lillestrøm. Videre konstaterer NVE at den omsøkte installasjonen av akkumulatortanker kan utjevne døgnvariasjoner i solenergi, ved en eventuell installasjon av et slikt anlegg. Samtidig mener vi at det ikke er grunnlag for å pålegge tiltakshaver å omsøke andre energiformer i et anlegg som har så høy fornybarandel som anlegget i Kongsberg næringspark. Vi vil imidlertid be KTP vurdere dette i fremtidige utvidelser av anlegget.

NVE legger til grunn at det omsøkte tiltaket ikke vil berøre den omtalte salamanderdammen, jf. kommunens innspill. NVE har på dette grunnlag ikke funnet det nødvendig å gjøre en bredere vurdering av dette. Tiltaket vil etter vår vurdering ikke gi vesentlige virkninger for verken kulturminner eller naturmangfold. Det har derfor ikke vært behov for en nærmere vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven § 8–12. Dersom det i arbeidet med fjernvarmenettet støtes på mulige kulturminner skal arbeidet avsluttes og temaet avklares med kulturminnemyndigheten i tråd med konsesjonsvilkår i saken og kulturminnelovens bestemmelser.

NVE konstaterer at det er tiltakshavers ansvar å sørge for at både anlegget og tredjepart sikres mot naturfare i henhold til TEK17. Dette gjelder både for varmesentraler og fjernvarmenett. For kvikkleire gjelder også krav gitt i NVE sin veileder 1/2019 «Sikkerhet mot kvikkleireskred» (NVE Veileder).

Utvidelser av et fjernvarmeanlegg ettersom nytt kundegrunnlag kommer til, er i tråd med NVEs praksis. I dette tilfellet er det snakk om ny installert effekt i en utvidet varmesentral på Arsenalet og nytt hovedrørnett innenfor det tidligere konsesjonsgitte området i Kongsberg. NVE konstaterer at den omsøkte varmesentralen med varmepumper og akkumulatortanker vil styrke fjernvarmeanleggets evne til å levere fornybar varme. Dette er et fjernvarmeanlegg som fra før holder høy fornybarandel. Det er ikke fremlagt motforestillinger mot utforming av bygg mm. På dette grunnlag mener NVE at det er rasjonelt å gi konsesjon som omsøkt.

Om NVEs vedtak

NVE vil i dag gi KTP endret konsesjon som omsøkt. Tillatelsen er basert på søknad, innkomne merknader og fremlagt tilleggsinformasjon i saken, og gitt i medhold av energiloven § 5-1.

Dagens konsesjonsvedtak med kartvedlegg er kun sendt tiltakshaver. Dette kan imidlertid også lastes ned på NVEs nettsted for saken;

<https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=459&type=A>

NVEs avgjørelse kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. Det henvises til konsesjonsdokumentet for nærmere beskrivelse av klageadgang.

NVE minner om at fjernvarmeanlegg som er konsesjonsbehandlet er fritatt kommunal byggesaksbehandling, jfr. SAK10 § 4-3 «Unntak fra krav i Plan- og bygningslovgivningen for visse tiltak som behandles etter andre lover». Konsesjonær er selv ansvarlig for at alle krav til bygg i teknisk forskrift oppfylles så langt de passer.

Vilkår

Den reviderte konsesjonen er gitt med dagens standardvilkår. NVE minner i denne sammenheng om at konsesjonæren skal kontakte kommunen, eier av vei eller andre berørte før igangsetting av anleggsarbeider. Dette for å avklare eventuelle virkninger for arealbruk og naturverdier, og undersøke muligheter for koordinering av fjernvarmerør med annen infrastruktur.

Tillatelsen er gitt med vilkår om fremlegging av digitale kart for anlegget. NVE arbeider nå med å oppdatere våre kartdata, slik at også fjernvarme inkluderes på NVEs nettsted; <https://temakart.nve.no/>. Dette er et pågående arbeid, og NVE vil i første omgang kun legge ut konsesjonenes yttergrenser og lokalisering av varmesentraler. Senere kan det bli aktuelt også å synliggjøre konsesjonsgitt og installert effekt i varmesentraler. På dette grunnlag er det satt vilkår om at konsesjonær senest innen tre uker etter vedtaket skal oversende Shape-filer som viser gjeldende konsesjonsområdets yttergrenser og konsesjonsgitte varmesentralers lokalisering.

Kartdataene i Shape-format skal ikke inneholde andre objekter, som arealbruksgrenser, kanter osv. Objektene trenger ikke å ha egenskaper annet en selve geometrien. Shapefilene må være georeferert i Euref'89 UTM sone 33 (wkid= 25833). Følgende filer i shape-datasettet må være med; .shp .dbf .shx .prj. Konesjonsområder må leveres som polygoner (ikke linje eller polylinje). Varmesentraler må leveres som punkt. Om konsesjonær ikke har programvare/kompetanse til å levere de opplysninger vi ber om, skal denne informasjonen innhentes fra eksternt firma.

NVE pålegger herved KTP å underrette eventuelt berørte grunneiere/ rettighetshaverne og eventuelle andre som bør kjenne vedtaket. Underretningen skal inkludere opplysninger om klageadgang, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningslovens krav. Kopi av underretningen skal sendes NVE.

Med hilsen

Svein Grotli Skogen
seksjonssjef

Jørgen Kocbach Bølling
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Kongsberg Teknologipark AS

Kopimottakerliste:

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB)

Kongsberg kommune

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

VIKEN FYLKESKOMMUNE